

kinderdagverblijf

de Regenboog

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

Groen Kinderdagverblijf

VERSIE november 2023

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1. Kinderopvang met karakter	3
Hoofdstuk 2. Een krachtig pedagogisch concept.....	3
2.1 Natuur en Natuurlijk opvoeden	3
2.2 Fysieke en emotionele veiligheid	9
2.3 Ontwikkelen persoonlijke competenties.....	10
2.4 Ontwikkelen sociale competenties.	14
2.5 Waarden en normen overbrengen	15
Hoofdstuk 3. Gedeelde zorg voor het kind	17
3.1 Contact met ouders.....	17
3.2 De ontwikkeling volgen.....	18
Hoofdstuk 4. Structuur die houvast biedt	19
4.1 Vaste rituelen en dagindeling	19
4.2 Groepsindeling en -grootte.....	20
4.3 Wennen en de overgang naar een andere groep	21
4.4 Inroostering personeel.....	
Hoofdstuk 5. Professionalisering	23
5.1 Personeel en Scholing.....	23
5.2 Stagiaires	23
5.3 Oudercommissie en advies	24
5.4 Borging van kwaliteit en veiligheid	24
Tot slot.....	26
Bijlage. 3 uursregeling.....	27

Hoofdstuk 1. Kinderopvang met karakter

Dit is het beleidsplan van het Groene Kinderdagverblijf de Regenboog. Het pedagogische beleidsplan is een uitwerking van de pedagogische visie van IJsterk Kinderdagverblijven en beschrijft de pedagogische visie en werkwijze van ons kinderdagverblijf.

.....En natuurlijk is dit plan bedoeld om ons elke dag opnieuw te inspireren om op een betrokken, enthousiaste en professionele wijze met de kinderen te werken.

De Regenboog is onderdeel van IJsterk Kinderdagverblijven, gespecialiseerd in de opvang en ontwikkeling van het jonge kind van nul tot vier jaar. Wij stimuleren de sociaal-emotionele, motorische- en taalontwikkeling van het kind in deze belangrijke eerste levensfase. Kinderopvang is veel meer dan opvang voor uw kind terwijl u werkt. Elk van onze kinderdagverblijven heeft een eigen karakter, een eigen identiteit, en kleinschaligheid staat bij ons centraal.

Op de Regenboog werken we met een betrokken en **ervaren team**. Samen zorgen we ervoor dat er een ruim aanbod van kennis, talenten en ervaring in huis is. Zo realiseren we continuïteit, stabiliteit en vertrouwen; voor de kinderen, voor de ouders én voor de pedagogisch medewerkers. Ook heeft elk kinderdagverblijf bij IJsterk heeft een **eigen betrokken manager**. Ze kent de groepen en heeft veel contact met de ouders en de medewerkers en kent de kinderen op het dagverblijf. Iedereen kan bij haar terecht voor vragen of om in gesprek te gaan over zaken die zij willen bespreken.

Hoofdstuk 2. Een krachtig pedagogisch concept

Ons pedagogisch concept vormt de basis voor ons dagelijks handelen en is opgebouwd uit twee delen. Enerzijds de doelen zoals deze zijn vastgelegd in de wet kinderopvang en anderzijds onze eigen kenmerkende visie: natuurlijk opvoeden! Deze werkwijzen zijn nauw met elkaar verweven en vullen elkaar aan. Hieronder lichten we eerst toe hoe we invulling geven aan de vier pedagogische basisdoelen van Marianne Riksen-Walraven (1.Fysieke en emotionele veiligheid, 2.Ontwikkelen persoonlijke competenties, 3. Ontwikkelen sociale competenties, 4.Waarden en normen overbrengen) en vervolgens gaan we dieper in op onze visie op natuurlijk opvoeden.

2.1 Natuur en Natuurlijk opvoeden

Onze hersenen houden van een natuurlijke omgeving en komen in de natuur in een rustige stand. Al onze zintuigen worden op een andere manier geprikkeld in de natuur. De stedelijke omgeving kent veel regelmatige patronen. Denk maar aan de stenen muren op de groep of de recht-toe-recht-aan inrichting van onze straten. Dit stimuleert onze hersenen weinig, we staan een beetje 'uit'. Natuurlijke patronen zijn echte visuele puzzels; hoe langer je kijkt, in- of uitzoomt, het blijft gedetailleerd en interessant. In de natuur, staan we aan! Daarom zijn wij het hele jaar door zo veel mogelijk buiten in onze prachtige natuurtuinen of daarbuiten.

De Regenboog is een echte natuurlocatie. Natuur is alles wat niet door de mens gemaakt is. Tijd doorbrengen in de natuur draagt o.a. bij aan zelfreflectie, creativiteit, emotieregulering, concentratie en het kunnen omgaan met kritiek. Ook bewegen kinderen meer wanneer ze buiten zijn (gezond voor lichaam en

geest), zijn ze in een betekenisvolle context (alles is echt), ervaren ze meer motivatie (levenszin), kunnen ze ontdekken en exploreren naar eigen tempo en behoefte (autonomie) en leren ze omgaan met potentiële risico's (ervaren en zelfkennis). We voelen, ervaren, denken en gedragen ons anders in de natuur. Dat zien we o.a. ook terug bij kinderen doordat er in een groene omgeving meer positieve interacties plaatsvinden tussen kinderen. Daarom halen we 'buiten' ook naar binnen. Wist je dat we zelfs als we binnen zijn en kijken naar een plant, wij al positieve effecten ervaren zoals het vergroten van onze efficiëntie?

Doordat je in de natuur zelf betekenis moet verlenen aan de omgeving, biedt dit veel kansen voor taalontwikkeling, vrije associatie en creativiteit van kinderen. Een speelgoed vliegtuig, is een vliegtuig. Maar een tak kan alles zijn wat je zelf bedenkt. Juist doordat je alles zelf moet bedenken, ontstaan er veel interactie en afstemming tussen kinderen; anders weten je vrienden niet dat de tak nu een vliegtuig is.

Het beschouwen van de natuur geeft ons 2 richtingen in ons werk: Enerzijds is dat *natuurlijk opvoeden*. Ofwel het volgen van het natuurlijke ritme en de natuurlijke ontwikkeling van kinderen en hier op een respectvolle manier op aan sluiten. Anderzijds de natuur in al zijn diversiteit gebruiken zodat we *kansen kunnen creëren en benutten* in de ontwikkeling van kinderen.

Natuurlijk opvoeden

We kunnen er niet vanuit gaan dat alle kinderen voldoende tijd in de natuur doorbrengen. Als pedagogisch professional ligt er dus een taak om hieraan bij te dragen. Want het 'natuur effect' willen we natuurlijk geen kind onthouden! Alles wat we binnen doen, kan ook buiten. Natuurlijk vraagt dit wel iets van ons. Hoe gaan we dat doen? Welke afspraken zijn er nodig? Hoe werken we samen? Doordat wij de natuur centraal stellen, pionieren en reflecteren wij op de kansen en mogelijkheden om natuur zo veel mogelijk tot uiting te laten komen. Want we hebben met elkaar geconcludeerd dat er buiten en in de natuur kansen liggen voor elk ontwikkelingsgebied: Cognitief, Sociaal-emotioneel, Motorisch, Fysiek, Creativiteit, Fantasie én Taal. Een belangrijke succesfactor is het hebben van vertrouwen in het kind, geloven dat het kan en bereid zijn om te oefenen en proberen.

"Wie vertrouwt op de kracht van de natuur, kan laten zijn wat er is en de schoonheid daarvan bewonderen".

Natuurlijk opvoeden geeft kinderen een gevoel van autonomie en staat bij ons centraal. Dit komt tot uiting in het vertrouwen dat wij tonen in de aangeboren competenties van kinderen en door het kind te volgen in zijn eigen initiatief tot bewegen en spel, ofwel het eigen ritme van het kind volgen. Deze filosofie is gebaseerd op de inzichten van Emmi Pikler. Uit onderzoek, gebaseerd op inzichten van Pikler, bleek dat kinderen die de mogelijkheid hadden om zelf te ontdekken (zelf te leren i.p.v. geholpen te worden) de vaardigheden beter en sneller aanleerden. Wij geloven dat het een kind zelfvertrouwen geeft wanneer het autonomie heeft over zijn eigen ontwikkeling.

Dat vraagt van ons dat we vertragen en kijken. Onze dagelijkse taken bewust even loslaten om de tijd te nemen, bewust te kijken en observeren. Natuurlijk opvoeden noemen we dat. Natuurlijk opvoeden in het verlengde van de visie van Emmi Pikler vraagt aandacht van ons voor de volgende vier gebieden:

- Respectvolle verzorging
Bewust contact maken is de basis van respectvolle verzorging. We zijn ervan overtuigd dat 'bewust contact' anders voelt, dan 'gedeelde aandacht'. Daarom is

'De taal van de handen' van grote invloed bij het werken met baby's: met aandacht, voorbereide aanraking en het begeleiden van de aanraking met taal.

- Vrije beweging
Wanneer kinderen in hun bewegingsvrijheid beperkt zijn, onthoud je het kind ontwikkelingskansen. We kiezen voor vrije beweging, binnen én buiten. Dit vraagt een goede begeleiding en voorbereide omgeving van ons. Zo kunnen ook de allerkleinsten het hele jaar door met ons naar buiten.
- Vorbereide omgeving
In een voorbereide omgeving is er veilige ruimte voor het stimuleren en het volgen van spel. Door kinderen de tijd te geven om speelgoed/openeinde materialen te verkennen, kunnen zij naar eigen behoefte ontdekken. Hierbij maken wij graag gebruik van natuurlijke materialen en begeleiden wij de verkenning van nieuw materiaal waar nodig of wenselijk.
- Spelen en spelmateriaal
Wij laten altijd ruimte voor eigenheid: initiatieven, beleving, tempo, gebruiken, behoeften enz. van het kind. We verleiden kinderen om te ontdekken en onderzoeken en accepteren daarbij dat zij tot eigen conclusies en resultaten komen. Het gaat niet om het eindresultaat, maar om het proces; de weg daar naar toe.

We hebben aandacht voor de behoefte, het ritme en de eigenheid van elk kind. Belangrijk hierbij is dat kinderen leren kiezen in spel en activiteiten, zowel in de tuin als in de groep. De groepsruimtes en de tuin zijn dan ook zodanig ingericht dat er een divers spel- en activiteiten aanbod is, afgestemd op de leeftijd, interesses en de verschillende ontwikkelingsfasen van de kinderen. We werken met horizontale groepen met kinderen in dezelfde leeftijd. Hierdoor is er een gericht en uitdagend aanbod qua spelmateriaal, activiteiten en inrichting voor de kinderen. Wij vinden het belangrijk kinderen ook individueel te benaderen en hun ritme, eigenheid en voorkeuren te respecteren.

Op de drie babygroepen laten we ons inspireren door een aantal aspecten uit de pedagogische visie van Emmi Pikler. Haar uitgangspunt is: *'Het is van wezenlijk belang dat het kind zoveel mogelijk zelf ontdekt. Als we hem helpen elk probleem op te lossen, beroven we hem juist van datgene wat voor zijn ontwikkeling het belangrijkste is.'*

Centraal in deze pedagogische visie staat dat een kind vanaf zijn geboorte als volwaardige mens moet worden benaderd. En het kind in zijn eigen tempo en op zijn eigen kracht te laten ontdekken, leren, spelen en bewegen, zonder dat volwassenen onnodig ingrijpen. Daarbij hebben wij een ondersteunende rol, bijvoorbeeld door te voorzien in materiaal dat aansluit bij de omgeving en inspirerend is. Deze voorwaarden zijn belangrijk voor het vergroten van het zelfvertrouwen en de gehele ontwikkeling van het kind. Een kind heeft de volwassene niet nodig om te leren kruipen, zich op te richten, te gaan zitten of te leren lopen; hij slaagt daar zelf in. Uit onderzoek blijkt dat deze methode een positief effect heeft op het kind; ze ontwikkelen zich beter en zelfs sneller op alle gebieden.

Op de babygroepen laten we de kinderen dan ook zo veel mogelijk vrij bewegen, zodat zij zelf kunnen ontdekken. We hebben grondboxen, zodat de baby's de ruimte hebben in een veilige omgeving. Een vlakke, stevige ondergrond zorgt ervoor dat de baby meer beweegt, meer spieren gebruikt en zich sneller ontwikkelt. We leggen kinderen regelmatig en afwisselend op de dag op hun buik; in een andere houding zien kinderen

de omgeving weer anders en worden ze gestimuleerd om andere bewegingen te maken, bijvoorbeeld omdraaien.

Ook met betrekking tot het slapen en voeden laten we ons zo veel mogelijk leiden door het ritme en de behoefte van het kind. We stemmen dit af met de ouders. We zullen baby's niet forceren om iets te doen waar zij nog niet zelfstandig aan toe zijn. Zo laten een baby bijvoorbeeld liever niet zitten met hulp wanneer de baby nog niet in staat is om zelfstandig te zitten. We gaan uit van de 'competente baby' daarbij vertrouwen we erop dat een baby alles in huis heeft om zich te kunnen en willen ontwikkelen en geven hem de ruimte om dat in zijn eigen ritme te doen.

Op de peutergroepen stimuleren we de ontwikkeling en het welzijn van de kinderen door hen een gevarieerd spel- en activiteiten aanbod aan te bieden en door veel groene- en buitenactiviteiten te organiseren. Omdat we veel buiten zijn, is er buiten niet alleen ruimte voor vrij spel maar zullen er ook gerichte activiteiten zijn die kinderen uitnodigen om te ontdekken, onderzoeken en ervaren. Ook op de peutergroepen staat natuurlijk opvoeden centraal en volgen we de kinderen in hun eigen ontwikkeling. Het spel- en activiteiten aanbod is heel divers en komt daarmee tegemoet aan de verschillende ontwikkelingsfasen en interesses die kinderen hebben. Zowel het aanbod van spel als de activiteiten bieden continu gelegenheid om zelf te ontdekken. We gebruiken hierbij zoveel mogelijk de kracht van de natuur.

Tijdens de begeleiding van de kinderen kijken we welke **kansen we kunnen creëren en welke kansen we kunnen benutten**. Hierin is een balans tussen aanbieden en volgen.

- Kansen creëren (aanbieden):

Wij bieden kansen om bij te dragen aan het welbevinden of de ontwikkeling van een kind, bijvoorbeeld door een gerichte activiteit te initiëren, zoals een spel of liedje.

- Kansen benutten (volgen):

We benutten kansen om bij te dragen aan het welbevinden of de ontwikkeling van een kind. Dit doen we door een kind en de groep gedurende de dag te volgen en aan te sluiten bij de interesses en behoeften van de kinderen.

Om deze kansen te kunnen creëren en benutten maken we gebruik van de verschillende functies die de natuur biedt. De natuur kent de volgende functies:

- Uitdagende natuur   wat ons uitdaagt   Voorbeeld:
boom op het pad
- Gebruiksnatuur   wat voor ons van nut is om te gebruiken   Voorbeeld:
kruiden
- Intrigerende natuur   wat ons fascineert en boeit   Voorbeeld:
van bloem naar bes
- Esthetische natuur   wat we mooi vinden om te zien   Voorbeeld:
bloemenveld
- Recreatieve natuur   wat en waar we ons vermaken   Voorbeeld:
takken/huttenbouwen
- Ontspannende natuur   wat en waar we kunnen ontspannen   Voorbeeld:
grasveld onder bomen

Al deze functies komen terug in onze prachtige natuurtuinen waardoor we optimaal gebruik kunnen maken van het 'natuur effect'. In de tijd die we met kinderen buiten doorbrengen, maken we gebruik van deze functies. Wat is de behoefte van het kind? Wat is het doel van de activiteit? Op basis daarvan kunnen we een plek in de buitenruimte zoeken die aansluit bij de behoefte van de kinderen en doelen van de activiteiten. In grote lijnen kunnen we de functie als volgt terugvinden op het plein, zie rechts (uiteraard is dit seizoen- en activiteit gebonden en onderhevig aan eventuele wijzigingen in de inrichting).

- Functies op het plein**
- Uitdagende natuur
  - Gebruiks natuur
  - Intrigerende natuur
  - Esthetische natuur
  - Recreatieve natuur
  - Ontspannende natuur

Boordevol activiteiten

Als groen kinderdagverblijf bieden we de kinderen een natuurlijke speelplek. We vinden het belangrijk om bij het kiezen van de activiteiten goed aan te sluiten bij het niveau en de beleving van de kinderen. Ook werken we op de Regenboog met natuur gerichte thema's. Deze thema's zijn een stimulans voor de kinderen om tot spel en beleving te komen en inspireert ze op allerlei manieren om met verschillende werkvormen met een onderwerp aan de slag te gaan en ideeën op te doen. Dit kan variëren van spel, theater, creatieve activiteiten tot muziek maken. Deze activiteiten vinden zoveel mogelijk buiten plaats. Binnen de thema's wordt een diversiteit aan activiteiten aangeboden zodat alle ontwikkelgebieden aan bod komen. Je kan hierbij denken aan thema's zoals: Van kikkerdril tot kikker of van rups tot vlinder. Of activiteiten zoals zelf vogelnestjes maken van gevonden takken voor het thema lente.

Aandacht voor gezonde leefstijl

Wij vinden het belangrijk om kinderen van jongs af aan gezonde (eet)gewoontes mee te geven. Op de Regenboog kookt onze kok elke dag een warme met zoveel mogelijk biologisch vegetarische maaltijden voor de kinderen. Uiteraard houdt zij rekening met de leeftijd van de kinderen en met eventuele allergieën. Het eten in het kinderdagverblijf gebeurt met de eigen stamgroep en is ook een sociaal moment. Kinderen en pm'ers zitten samen en genieten van een rustig eetmoment binnen of buiten. Ook op andere eetmomenten zitten de kinderen rustig tijdens het eten; in de ochtend eten we met elkaar fruit en 's middags na het slapen eten we een gezonde snack als yoghurt, beschuit of cracker. Ook aan het eind van de dag wordt er een gezonde fruit- of groentesnack genuttigd.

Bij een gezonde leefstijl hoort veel bewegen en veel buiten zijn. We gaan elke dag met de kinderen naar buiten, bij voorkeur ook als het weer meer uitdagend is. We vragen ouders de kinderen te kleden op het buitenzijn. Aanvullend is er extra regen- en outdoor kleding aanwezig op de locatie. Het buiten zijn draagt bij aan een gezonde ontwikkeling

van de kinderen; onze grote en mooi ingerichte natuurtuin en de babytuinen bieden daar volop gelegenheid toe.

Karakteristieke panden met een mooie natuurtuin.

Kinderdagverblijf De Regenboog bestaat al ruim 40 jaar en is gehuisvest in een ruim gebouw en zit qua vierkante meters ver boven de wettelijke normen, die per kind vereist zijn. Bijzonder is dat de Regenboog destijds één van de eerste gebouwen in Amsterdam was, dat speciaal als kinderdagverblijf is ontworpen. In de Regenboog liggen alle ruimtes op de begane grond. Er zijn dus geen trappen in het gebouw. Elke groep heeft zijn eigen deur naar de buitenruimte. De Regenboog is omringd door groen en ligt in een plantsoen. We beschikken over een grote natuurtuin die geheel omringd is door bomen en struiken.

Onze baby- en peutertuinen zijn een echte eyecatchers! Het is niet zomaar een buitenruimte met een klimtoestel en een zandbak, wij zien onze tuin als een echte pedagogische ruimte. Kinderen kunnen in de natuurtuinen ontdekken, spelen, klimmen en klauteren, verstoppen, zaaien en oogsten; kortom, kinderen *leren en ontwikkelen* in onze natuurtuin. Zo kunnen de kinderen in de geveltuintjes zaaien. We volgen dan samen met de kinderen hoe de plantjes groeien en hoe we er misschien zelfs van kunnen eten. Aan de verschillende fruitbomen in de tuin groeit fruit en in de kruidenspiraal staan verschillende kruiden. Als je over de blaadjes wrijft ruikt het heerlijk. Kleine beestjes zoals spinnen, torretjes, vlinders en vogels jagen we niet weg, maar verwelkomen we in onze natuurtuin. We proberen kinderen respect bij te brengen voor het leven in de buitenruimte. Maar ook de natuurhoek binnen en het fluisterbos bieden kansen om met kleine groepjes kinderen op ontdekking te gaan. De tuin is dus een plek waar wij veel tijd met de kinderen doorbrengen.

Voor veel ouders is de geweldige peutertuin één van de redenen waarom zij voor de Regenboog kiezen. Want hoe fijn is het als je kind, midden in de stad, opgroeit met zoveel buitenruimte! Jaarlijks doen wij mee met de Nationale Modderdag en de Dag van de Gezonde Kinderopvang. We bedenken dan allerlei leuke activiteiten in de tuin. Van een beetje vies worden, zijn wij niet bang. Ook hebben we een aantal buitenslaaphuisjes. Ze staan in de babytuinen, die direct aan de groepen grenzen en ze staan altijd direct in het zicht van de pedagogisch medewerkers.

In overleg met de ouders kunnen de baby's hierin buiten slapen. De kinderen slapen buiten vaak heerlijk en bouwen ondertussen extra weerstand op. De ervaring leert dat kinderen het erg fijn vinden om hier te slapen. Meer over het slapen in buitenslaaphuisjes staat beschreven in ons protocol Veilig slapen.

Onze tuinman zorgt voor het reguliere groot onderhoud van de tuin. Het team en de kinderen hebben een rol in de dagelijkse inrichting en verzorging van de tuin. Ook betrekken we ouders graag bij het onderhouden van de tuin. Zo is er een tuincommissie en zijn er tuindagen waarbij ouder en kind samenwerken. Natuur zoals, planten, bomen,

stomend water en natuur geluiden helpen om beter om te gaan met stressvolle situaties. Sociaal contact heeft datzelfde effect en de natuur versterkt dat contact. Zo blijkt uit onderzoek dat mensen zich socialer en coöperatiever gedragen wanneer zij natuurbeelden zien. Ook helpt natuur je te richten op thema's zoals, vriendschap en familie. Positieve effecten die we graag stimuleren tussen ouder en kind. Door ouder en kind samen te laten deelnemen aan de tuindagen ervaren zij zelf wat de effecten zijn van samenwerken in de tuin en wat dat voor zichzelf en de onderlinge band doet.

2.2 Fysieke en emotionele veiligheid

Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid houdt voor ons in dat ieder kind zich bij ons op de opvang gezien, veilig en geborgen voelt. Hierbij staat respect voor het kind en zijn belevingswereld centraal.

Vanaf de start

Dit begint bij een goede start, door aandacht en oog te hebben voor het wenproces.

Om het wennen van de kinderen op het kinderdagverblijf zo goed mogelijk te laten verlopen, vinden wij het belangrijk dat de ouders hier de tijd voor nemen. Wij houden zoveel mogelijk rekening met de behoeften en het ritme van het kind m.b.t. de wenperiode en doen dat in overleg met de ouders.

Het kennismakingsgesprek is bedoeld om wederzijds informatie uit te wisselen. De ouder kan ons veel informatie geven over de behoeften en bijzonderheden van het kind. Wij nemen op onze beurt de tijd om ouders informatie over de groep, het kinderdagverblijf en het wennen te geven en kennis te maken met de pedagogisch medewerkers die dagelijks op de groep van hun kind aanwezig zullen zijn. Als het kind-aantal op de groep het toelaat, kan het wennen vooraf aan de plaatsingsdatum plaatsvinden.

Tijdens het wennen leren wij het kind kennen door goed te observeren en zoveel mogelijk contact te leggen. We laten het kind de groep zien en kennis maken met al het nieuws dat er te ontdekken valt. We zijn ons ervan bewust dat de wenperiode (ook na het starten) tijd en energie kost. We handelen hiernaar door begripvol te zijn voor de emoties die het kind toont en volgen het kind in de stappen die hij nodig heeft om helemaal vertrouwd te raken. Hiermee bouwen we een vertrouwensband tussen het kind en de pm'er goed op, zodat het kind zich snel veilig en vertrouwd voelt bij ons.

Ook voor intern wennen, als een kind binnen de Regenboog van de baby- naar de peutergroep gaat, maken we een wenschema. Het interne wennen wordt begeleid door de pm'ers van de babygroep. Meestal is een kind al eens op de nieuwe groep geweest, bijvoorbeeld om met een vriendje, broertje of zusje te spelen of mee te spelen in onze grote tuin. Zo is de nieuwe groep al een vertrouwde omgeving.

's Morgens en 's middags bij het brengen en halen, nemen we de tijd om met de ouders ervaringen uit te wisselen over het kind. Wij vinden het belangrijk dat de ouders en de pm'ers tijdens het brengen en halen de tijd nemen voor een goede overdracht. Op de babygroepen gebruiken we daarbij een overdrachtsformulier; we houden hierin onder andere het eten, drinken en slapen van de baby bij. Er worden ook foto's gemaakt die we bij voorkeur delen via het ouderportaal. Zo kunnen de ouders zien wat er overdag is gebeurd en welke activiteiten we met de kinderen hebben gedaan. We vinden een goede band en communicatie met de ouders belangrijk zodat we samen kunnen werken in de ondersteuning van de opvoeding.

Omgaan met emoties

Baby's en jonge kinderen zijn nog niet (volledig) in staat op hun eigen emoties te reguleren. Hiervoor hebben zij de emotionele ondersteuning van een volwassene nodig, dit noemen we co-regulatie. Co-regulatie zorgt ervoor dat kinderen hun eigen emoties leren reguleren. De pedagogisch medewerkers fungeren als een rolmodel. Door rustig te

blijven wanneer een kind sterke emoties ervaart en begrip te tonen voor de emoties die hij ervaart. Bijvoorbeeld wanneer een kind boos is omdat er iets is afgepakt. De pedagogisch medewerker reageert rustig en toont aandacht voor de emoties door die te (h)erkennen en te benoemen. Dit kan er als volgt uit zien: 'ik hoor je schreeuwen en zie dat je vuisten maakt, het ziet eruit alsof boos bent omdat je speelgoed is afgepakt. Afpakken is niet fijn. Ik snap dat jij je daardoor boos voelt. Zullen we samen zoeken naar een oplossing waardoor het boze gevoel weg gaat en je weer verder kunt spelen?' En wanneer een kind zich verbaal al wat beter uit kan drukken zullen wij hem ook helpen die gevoelens kenbaar te maken bij de ander en grenzen aan te geven. Op die manier leren we kinderen ook voor zichzelf op komen.

Hierbij is het van groot belangrijk dat de pedagogische medewerkers aandacht hebben voor de signalen die kinderen non- en verbaal geven (sensitief zijn). Deze signalen interpreteren en hier adequaat op reageren (responsief zijn). Door elke keer op dezelfde rustige wijze te reageren, wordt het gedrag van de pedagogisch medewerker voorspelbaar en bouwt zij een band op met het kind waardoor het kind zich in emotioneel opzicht gesteund voelt. Daardoor voelt het kind zich veilig, begrepen en gehoord: een stevige basis voor het emotionele welzijn van kinderen.

Achter elke gedraging gaat een behoefte schuil. Door op die manier naar kindgedrag te kijken, sluiten we aan bij de behoefte van kinderen. Ongewenst gedrag kan gestopt worden, maar dan bedenken we ons wel uit welke behoefte het gedrag voortkomt. Dan kunnen we een alternatieve uiting of bevrediging van die behoefte aanbieden. Wanneer we gedrag stoppen zonder aandacht te geven aan de achterliggende behoefte, kunnen we afbreuk doen aan het zelfvertrouwen en de eigenwaarde van kinderen. Wanneer we gedrag stoppen, de behoefte (h)erkennen én daar opvolging aan geven, bieden we kinderen kansen om in ontwikkeling én welbevinden te groeien. Kinderen ervaren ook een gevoel van veiligheid en geborgenheid wanneer er een duidelijke structuur en ritme in de dag zitten en wanneer zij vertrouwde gezichten zien.

We komen hieraan tegemoed door:

- Het bieden van vaste gezichten op de groep
- De kinderen te plaatsen in een vaste stamgroep
- Herkenbare rituelen
- Een herkenbare dagindeling: Het volgen van een eigen ritme voor de baby's en het bieden van een vast ritme voor de oudere kinderen.
- Hoe we hier precies invulling aan geven lees je terug in 'hoofdstuk 4: structuur die houvast biedt'.

2.3 Ontwikkelen persoonlijke competenties

We werken dagelijks aan het ontwikkelen van persoonlijke competenties op het gebied sociaal emotioneel, cognitief, motorisch, de spraak/taal ontwikkeling en het ontwikkelen van normen en waarden. Wij gaan uit van het natuurlijke ontwikkelproces bij kinderen, ieder kind in zijn eigen tempo op zijn eigen manier, waarbij we ervan uit gaan dat ieder kind competent is. Kinderen leren door te spelen, het werken aan competenties gebeurt dus ook spelenderwijs. We volgen dit natuurlijke proces door aandacht en ruimte te hebben voor:

- Zelf ontdekken
- Zelf keuzes maken

Ontwikkelen
persoonlijke
competenties

- Zelf initiatieven nemen
- Het eigen tempo te volgen

Zo stimuleren we de zelfstandigheid en daarmee het zelfvertrouwen, maar leren we kinderen ook zelfinzicht en hun eigenheid te ontdekken.

Spelaanbod

Omdat de ontwikkelingsbehoeften, vaardigheden en tempo per kind zo verschillend is, is het aanbod van spel en activiteiten is dus ook heel divers. Dit is een organisch proces waarbij we proberen een zo divers mogelijk aanbod aan activiteiten en spel aan te bieden. Vanuit het spel of de activiteit kijken hoe we kunnen aansluiten bij de ontwikkeling en behoeften van het kind. Vaak ontstaat spel spontaan. Bijvoorbeeld twee kinderen die samen in een keukentje spelen en imiteren wat zij dagelijks zien, een rol aannemen en oefenen met vaardigheden die om balans of verfijning van de motoriek vragen. Soms spelen we dan mee en breiden we de taal uit door nieuwe woorden toe te voegen of het kind doormiddel van vragen uit te nodigen om taal te gebruiken. Een andere keer bieden we nieuw materiaal aan dat uitdaagt tot het inzetten van nieuwe vaardigheden. Op die manier werken we dagelijks aan de ontwikkeling van persoonlijke competenties.

Ook bij onze groepsactiviteiten sluiten we aan bij wat de kinderen aangeven, maar laten we ze wel kennismaken met nieuwe materialen en spellen.

Naaste spel dat spontaan ontstaat bieden we ook gericht activiteiten aan die kinderen stimuleren tot het aanleren of uitbreiden van nieuwe vaardigheden, ontdekken van nieuwe materialen en uitproberen van nieuw of ander spel. Deze activiteiten zijn altijd gericht op 1) De interesse van de kinderen, 2) De belevingswereld van de kinderen of 3) Het creëren en benutten van kansen. Zo spelen we bijvoorbeeld in op de weersomstandigheden of maken we gebruik van de dingen die te zien zijn in de tuin, zoals het tot bloei komen van planten. Ook benutten we de gelegenheid om de kinderen te laten experimenteren met verband of pleisters wanneer ze praten over ziek zijn of pijn hebben. Hierdoor ontstaat leren in een betekenisvolle context (een echte omgeving en situatie). De natuur is bijvoorbeeld zo'n betekenisvolle context, daarom staan kinderen 'aan' wanneer ze in de natuur zijn.

We bieden een divers programma aan waarin natuur centraal staat, waarbij er aandacht is voor kunst, creativiteit, muziek en bewegen. De natuurtuin is een belangrijke omgeving om met name de persoonlijke en sociale competenties te kunnen ontwikkelen. Ze kunnen fijn met elkaar spelen en er zijn veel uitdagende en natuurlijke speelelementen in de tuin, zoals de wilgentunnel, de klimheuvel, het bospadje en het fluisterbos waar we volop op ontdekking gaan.

Proces vs. resultaat

Tijdens de activiteiten ligt onze aandacht vooral op het proces en niet zozeer op het resultaat. Door onze aandacht vooral te richten op het proces staan wij bewust stil bij de vaardigheden, talenten, taal, kennis en inzicht dat een kind op dat moment aan het ontwikkelen is en stimuleren we de intrinsieke motivatie, welbevinden en plezier van een kind. De meerwaarde van het proces van elk werkje (vaardigheden, kennis, inzicht enz. die we opdoen) kunnen we de rest van ons leven bij ons houden. Dat kunnen we van het resultaat van de activiteit (een werkje bijvoorbeeld) niet zeggen.

'wat leuk dat je mij je tekening laat zien, ik zag je heel geconcentreerd werken. je hebt veel kleur gebruikt, daardoor is het echt een kleurrijke tekening geworden'.

Het eigen natuurlijk ritme

Wij volgen het individuele kind zoveel mogelijk in het natuurlijke ritme van zijn ontwikkeling en stimuleren zijn mogelijkheden en laten kinderen veel zelf doen in zijn eigen tempo. De pm-er heeft daarbij een actieve rol. Zij simuleert het kind zelf initiatieven te nemen. Het kind krijgt de mogelijkheid keuzes te maken, een eigen mening te hebben en zijn spelsituaties uit te breiden. Dit uit zich in een luisterende houding en taal die uitnodigt om te reageren en te vertellen. Ook hierbij stellen medewerkers zich sensitief en responsief op. Het ervaren van autonomie staat centraal bij de ontwikkeling van het kind; zelfstandigheid maakt een kind zelfverzekerd. Bij het aanleren van zelfstandigheid gaan we uit van wat het kind aankan. We helpen het kind door vragen te stellen die uitnodigen tot het zoeken naar nieuwe oplossingen. We praten positief stimulerend, door kinderen aan te moedigen wanneer zij nieuwe vaardigheden uitproberen. De taal is gericht op het proces van oefenen en proberen, in plaats van complimenteren op het resultaat. Dit vergroot het zelfvertrouwen van kinderen en moedigt ze aan om te blijven ontdekken vanuit een intrinsieke motivatie.

Zo stimuleren we kinderen bijvoorbeeld om:

- Zelf aan en uit te kleden
- Zelf speelgoed te pakken en opruimen
- Zelf keuzes te maken in welke activiteiten ze willen doen

Bij alle activiteiten die we aanbieden is het gebruik van taal onmisbaar voor het ontwikkelen van de verschillende competenties.

Taalontwikkeling

Taal vormt de basis voor alles wat we dagelijks doen en ondernemen met de kinderen. Omdat taal ons belangrijkste communicatiemiddel is. Daarom bieden we taal op drie manieren aan:

- We bieden gesproken taal aan
- We nodigen kinderen uit om taal te gebruiken
- En we voegen nieuwe taal of betekenis toe

Gesproken taal aanbieden

Taal bestaat uit vele facetten: klank herkennen, intonatie, uitspraak etc. Om dit goed te leren hebben kinderen veel herhaling nodig. Alles wat we doen en waarnemen ondersteunen we met taal ook als een kind nog niet in staat is om zelf taal te gebruiken. Het niveau van de taal passen we altijd aan op het niveau van de kinderen, zo spreken we met baby's in kortere zinnen. En gebruiken we woorden die herkenbaar zijn. *Zo zullen we tegen een baby zeggen: 'kijk daar is mama' en tegen een peuter: 'raad eens wie daar aan komt in de gang?'*. We ondersteunen ons dagelijks taalgebruik met boeken, kijkplaten, liedjes en voorwerpen die we tegen komen of gebruiken. Deze ondersteunende middelen sluiten altijd aan bij de directe belevingswereld en interesses van de kinderen, waardoor de taal herkenbaar is en het uitnodigt om de aangeboden taal ook op andere momenten in te zetten. Hierbij kan je denken aan boeken en liedjes die over de jaargetijden of feestdagen gaan, het krijgen van een broertje of zusje, familie etc.

We nodigen kinderen uit om taal te gebruiken

We nodigen kinderen voortdurend uit tot het gebruiken van taal. Dat doen we door kinderen de tijd te gunnen om te reageren. Gemiddeld kost het een kind 7 sec om een

antwoord te formuleren. We nemen dus bewust de tijd om te wachten op een antwoord. Wanneer we vragen stellen proberen we zo veel mogelijk open vragen te stellen, dit nodigt uit tot een wederzijds gesprek en om zelf te vertellen. *Zo zeggen we niet: 'heb je een pop getekend?'" (gesloten)*

Maar in plaats daarvan: 'ik ben zo nieuwsgierig vertel eens, wat heb je allemaal getekend?'

Bij baby's begeleiden we de gesproken taal met non-verbale ondersteuning. Dit kan bijvoorbeeld door duidelijk en positief op hen te reageren en hen uit te nodigen om te communiceren met taal, geluiden, bewegingen of hun gezichtsuitdrukking. Als zij lachen, reageren we daarop en lachen we terug! We benoemen het gedrag en de emotie die we zien. We praten op een rustig tempo zodat ze ons kunnen volgen en we geven woorden aan wat we doen en zien bij de baby. Op die manier leren baby's dat woorden betekenis hebben. Bijvoorbeeld wanneer we een baby verschonen vertellen we bij elke handeling wat we doen. Taal heeft daarin een belangrijke functie voor baby's omdat zij leren herkennen wat er gaat komen en koppelen op die manier woorden aan activiteiten of handelingen of gevoelens. Zo helpt taal om een situatie meer inzichtelijk te maken voor een baby.

We corrigeren kinderen in hun taal niet door de nadruk te leggen op de fout maar door het juist te modelleren. We zullen dus niet actief zeggen: 'dat klopt niet' of 'dat heet niet zo'. Maar we herhalen de zin en gebruiken het woord daarbij op correcte wijze of we benoemen wat we denken dat het kind bedoeld. *Stel dat een kind zegt: 'nee die brood' dan herhalen we de zin op de juiste manier: 'oh je wil geen pindakaas op je brood'.* Daarmee laten we zien dat we respect hebben voor de ontwikkeling die het kind doormaakt en nodigen we uit om taal te blijven gebruiken.

Nieuwe taal aanbieden

We zoeken actief naar mogelijkheden om nieuwe taal aan te bieden. Het aanbieden van nieuwe taal gebeurt altijd in een betekenisvolle context die aansluit bij de beleving en interesse van de kinderen. We sluiten aan bij de interesses door in te spelen op het spel dat kinderen spelen, de taal die ze gebruiken en de onderwerpen die thuis of in de sociale context leven. Ook de natuur biedt hierbij veel kansen die we binnen niet kennen omdat de natuur continu aan verandering onderhevig is. Denk maar aan de seizoenen of weersomstandigheden. Dit verwondert en biedt elke keer weer mogelijkheden om nieuwe taal te ontwikkelen en aanbieden en om context te geven aan taal: denk maar aan de begrippen: groot/klein, veel/weinig, boven/onder, nat/droog etc.

Bijvoorbeeld het thema van rups tot vlinder. Door de verschillende fases in dit thema geeft het ons de kans om elke keer nieuwe taal aan te bieden. Zo kunnen we een boekje voorlezen over 'het kleine rupsje nooit genoeg', een grote vlinder tekenen met de allermooiste kleuren (welke zijn dat dan?) etc. Ook ontstaat er dan een kans om te praten over het heden en verleden; eerst een pop, nu een vlinder. Op die manier bieden we gestructureerd nieuwe taal aan die aansluit bij de beleving en interesse van kinderen. Doordat we werken rond een thema helpen we de kinderen om de nieuwe taal te integreren en te koppelen aan de reeds bestaande (taal)kennis van het kind rond dit thema.

Om taalgebruik op een juiste manier te stimuleren is een goede basishouding belangrijk. Dit betekent dat we actief luisteren en proactief communiceren naar kinderen. In de dagelijkse praktijk betekent dit:

- Actief luisteren: door te knikken, hummen en het kind aan te kijken en op kindniveau plaats te nemen.
- Betekenis verlenen aan wat we horen er zien zowel verbaal als non-verbaal. We verwoorden wat de behoefte, het probleem of het gevoel van het kind is.
- Het kind niet af te wijzen door de ik-boodschappen te gebruiken en het gedrag te

benoemen. Wij zeggen bijvoorbeeld; ik vind het niet leuk wat je doet in plaats van jij bent niet leuk als je dat doet.

- De kinderen mee laten denken over een oplossing en eventueel suggesties laten geven bij problemen en onenigheden tussen kinderen

2.4 Ontwikkelen sociale competenties

Op een kinderdagverblijf leven en spelen de kinderen in een groep. Dit komt de ontwikkeling van de sociale competenties ten goede. De groep is de meerwaarde van het kinderdagverblijf in de ontwikkeling van het kind; de kinderen leren omgaan met elkaar, met de pedagogisch medewerkers en met zichzelf in de context van een groep. We besteden aandacht aan de groepsdynamiek. Kinderen leren samen met anderen in een groep te functioneren; ze leren delen, elkaar leren helpen en het samen probleempjes oplossen. Wij lossen niet alles voor het kind op, maar we leren kinderen om op een goede manier met elkaar om te gaan, samen te werken en goed te communiceren. Een goede interactie tussen de pm'ers en de kinderen is de basis voor het werken met een groep kinderen.

Kinderen leren het meest van elkaar en kinderen fascineren elkaar. Ze zien overeenkomsten en verschillen. De overeenkomsten geven bevestiging en vertrouwen, de verschillen bieden uitdaging en aanvulling. Binnen de vaste groep bouwen kinderen samen met de pm'ers aan een groeps cultuur. Ze delen het dagelijkse leven waarin ze samen spelen en leren, waarnemen en praten, verzinnen en creëren, eten en drinken, ontspannen en rusten, vieren en verdrietig zijn. De pm'ers bevorderen de communicatie tussen de kinderen door met ze te praten of ze te laten vertellen over wat ze gedaan hebben. Door dagelijks met de kinderen in de groep om te gaan, hebben de pm'ers zicht op de onderlinge verhoudingen van de kinderen; kinderen die naar elkaar toetrekken, minder goed met elkaar omgaan of kinderen die van nature wat minder op andere kinderen zijn gericht. Vriendschappen worden gerespecteerd; vriendjes spelen samen of zitten naast elkaar aan tafel.

We zien de groep als een kleine samenleving die kinderen volop kansen biedt om competenties te ontwikkelen die horen bij de sociale ontwikkeling. Hiervoor is een veilige, vertrouwde omgeving voor een kind belangrijk. De pm-ers creëren deze omgeving met hun voorbeeldgedrag en uitnodigende houding. We leren kinderen op elkaar te wachten, naar elkaar te luisteren en rekening met elkaar te houden. We benutten kansen tijdens het gezamenlijk eten, de activiteiten, spelletjes en vrij spel door extra oog te hebben voor de sociale competenties.

Vanuit ons natuurlijk vertrouwen in kinderen geloven wij dat kinderen heel goed in staat zijn om hun conflictjes zelf op te lossen. Alleen als ze er niet goed uitkomen, helpen we. De rol van de pm'ers hierbij is het begeleiden; luisteren, meehelpen, onder woorden brengen wat er gebeurt, gevoelens onder woorden brengen, een oplossing zoeken en eventueel bemiddelen. De pm'ers hebben ten alle tijden een voorbeeldfunctie. Zij laten zien hoe je met elkaar hoort om te gaan.

Samen spelen

Stap voor stap leren kinderen met elkaar spelen. In het begin is dit vooral gericht op imiteren en observeren. Een fase verder zullen kinderen 'naast elkaar' gaan spelen. Dan spelen ze hetzelfde spel maar ieder op hun eigen manier. Je herkent dit bijvoorbeeld wanneer je 2 kinderen in een keukentje bezig ziet, ieder met zijn eigen kopje thee. Kinderen zoeken dan elkaars nabijheid, spelen elkaar na maar zijn nog niet echt in staat om het spel met elkaar te verweven. Vanaf 3 à 3,5 jaar zien we dat kinderen in staat zijn om echt samen met elkaar te spelen. We zien deze vormen van samenspel zowel binnen op de groepsruimte en de andere speelruimtes zoals buiten in onze grote natuurtuin. Ze zien wat andere kinderen doen, ze leren van elkaar en er ontstaan vriendschappen. De natuur biedt kinderen volop kansen tot samenspel, doordat de natuur uitnodigend is om te ontdekken, kinderen ruimte en vrijheid ervaren en eindeloze mogelijkheden biedt. We zien dan ook dat er buiten in de natuur veel minder conflicten ontstaan en kinderen makkelijker in contact komen met elkaar. Kinderen ontmoeten elkaar veel buiten, daar ontstaan nieuwe vriendschappen en hebben kinderen de mogelijkheid om keuzes te maken op basis van eigen interesses en behoeften.

Naar elkaar luisteren

In het spel leren ze ook rekening te houden met elkaar; luisteren naar elkaar, wachten op je beurt en een eigen oplossingen te zoeken in de omgang met elkaar. We stimuleren kinderen om waar te nemen wat ze bij de ander zien (non- verbaal) en horen (verbaal). Op die manier leren kinderen aandacht te hebben voor wat de ander aangeeft. Dat begint bij het waarnemen van een ander door te kijken en te luisteren.

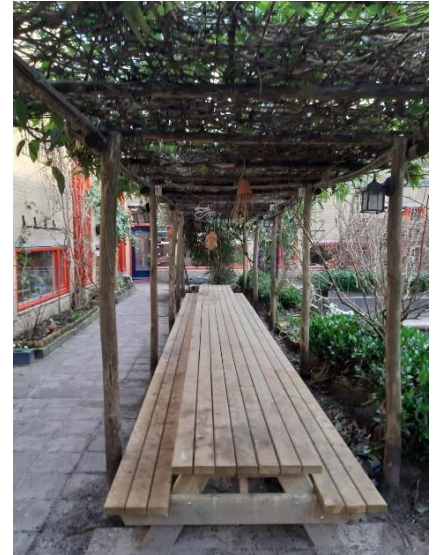
Wij hechten er veel waarde aan om de kinderen de ruimte te geven om zelf een oplossing te zoeken. Daarom hebben we een afwachtende houding en interrumperen we alleen wanneer nodig. De pedagogisch medewerker zorgt dat er voldoende momenten zijn om rustig samen te spelen en samen activiteiten te doen. Zo nodigen we kinderen uit om samen plantjes in de tuin zetten, samen te vegen en samen de tafel te dekken en op te ruimen. De pedagogisch medewerker doet zelf ook zoveel mogelijk dingen samen met de kinderen en gebruikt de dagelijkse werkzaamheden als spel- en leermoment voor de kinderen. Ze doet dit door vragen te stellen, te benoemen wat er gebeurt en verbanden te laten zien.

2.5 Waarden en normen overbrengen

We bieden kinderen de gelegenheid om zich de waarden, normen en de cultuur van de samenleving eigen te maken. Onze kinderen groeien op in Amsterdam, een stad met een grote diversiteit aan bewoners en dat zien wij terug op de Regenboog. Hoewel de meeste kinderen de Nederlandse nationaliteit hebben, hebben wij ouders van veel verschillende nationaliteiten. Er zijn steeds meer expat-gezinnen in Amsterdam en de samenstelling van de gezinnen is divers. Op de Regenboog komt een verscheidenheid aan culturen samen en bouwen we een kleine samenleving waarin we ieders eigenheid respecteren. Diversiteit is leuk en verrassend én soms ook uitdagend. We proberen in te spelen op de telkens veranderende opvoedingsdoelen en geven kinderen de gelegenheid om over zichzelf en hun thuis te praten. Zo hopen we bij te dragen aan een gevoel van trots. Trots op wat je kan en trots op jouw achtergrond.

Waarden en
normen
overbrengen

De pm'ers hebben een voorbeeldfunctie in de omgang met elkaar. Kinderen worden niet met vooroordelen geboren, deze puurheid benutten we door ons te concentreren op wat ieder zo mooi en uniek maakt. Als er wordt gesproken over ras, cultuur, religie of achtergrond dan is dit altijd vanuit een nieuwsgierige, lerende en onbevooroordeelde houding. Ook leggen we een link naar de natuur, die juist door alle (bio)diversiteit zo prachtig en krachtig is.

We vinden het belangrijk om de volgende waarden en normen over te dragen:

- We respecteren verschillen.
- Ieder kind hoort erbij.
- We zorgen samen voor elkaar, de natuur en voor onze omgeving.
- We hebben zorg voor elkaars spullen en welzijn.
- We zijn vriendelijk tegen elkaar en praten op een liefdevolle manier

We leren de kinderen met respect voor zijn belevingswereld, het volgende:

- Zorgen dat het kind zich op zijn gemak voelt.
- Een positief zelfbeeld op te bouwen.
- Op te komen voor zichzelf en voor anderen.
- Het verwoorden van gevoelens van zichzelf en elkaar

Regels

Wij vinden het belangrijk dat kinderen heldere kaders krijgen waarbij zij weten wat ze wel en niet mogen én waarom dat belangrijk is. Hierbij stellen wij de regels positief op en hanteren wij enkele algemene regels die onze basishouding en waarden vatten.

- Respect voor natuur en milieu.
We leren de kinderen om aandacht te hebben voor hun omgeving en de natuur door onder andere aandacht voor de seizoenen en hun leefomgeving te hebben. Spelenderwijs ontdekken de kinderen hoe ze zelf goed voor de natuur kunnen zorgen, zodat zij zich op jonge leeftijd al bewust zijn van hun omgeving en het milieu. Bijvoorbeeld door samen de bladeren op te vegen of het speelgoed weer in de schuur te zetten.
- We hebben een nieuwsgierige basishouding.
We luisteren actief naar elkaar en we praten met de kinderen over de leuke, spannende of verdrietige dingen die zij hebben meegemaakt. We stellen vragen aan elkaar. We helpen elkaar om vragen te stellen (verwonderen) in plaats van een oordeel te hebben.
- We zijn aardig voor elkaar
- Wij zijn eerlijk
Eerlijk zijn, 'fouten' leren erkennen en herkennen en leren om iets weer goed te maken.
- We leren de kinderen tafelmannieren
Het gebruik van bestek, niet spelen met eten, wachten met eten tot iedereen eten heeft. We blijven rustig aan tafel zitten tot iedereen klaar is met eten.
- Regels worden uitgelegd; wat is de regel en waarom is deze belangrijk?
- Beleefd zijn; bijvoorbeeld: mag ik..., dank je wel, alsjeblieft, groeten bij komen en gaan.

Wij complimenteren kinderen bij positief gedrag. Zeker bij die kinderen die hier extra moeite hebben of bij wie het inspanning kost om dit gedrag te laten zien. Dit kan bijvoorbeeld door woorden, een glimlach, een knipoog of een aai over hun hoofd gedaan worden. Belonen is aandacht besteden aan de leuke dingen die het kind doet. Wij geven vaak complimentjes aan de kinderen waardoor het kind zich prettig voelt en het minder negatief gedrag laat zien. Als een kind iets doet wat niet mag, reageren wij daarop door

een alternatief voor zijn gedrag te bieden. Veel afwijzingen kunnen een negatieve sfeer veroorzaken, bijdragen aan een negatief zelfbeeld en de ondernemingsdrang van het kind afremmen.

Door op positieve wijze te reageren, geef je een kind vertrouwen om te blijven ontdekken en alternatieven te bedenken. Het accent ligt op het begeleiden en belonen en niet op straffen. Wij benoemen het gedrag dat we willen zien. Wanneer een kind het herhaaldelijk niet lukt zich binnen de kaders te gedragen, dan gaan we op zoek waarom dit zo is. Dan stellen we ons vragen als: Op welke momenten is dit? Hoe vaak komt het voor? Voelt het kind zich onveilig? Wordt het kind voldoende uitgedaagd? Enz. We treden dan ook in overleg met ouders en zoeken samen naar een oplossing.

Hoofdstuk 3. Gedeelde zorg voor het kind

Bij de Regenboog zien we de opvang van kinderen als gedeelde zorg. Die zorg ligt in eerste plaats bij de ouders of verzorgers. Doordat wij kinderen opvoeden in groepsverband zien, horen en merken we soms andere dingen op gezien kinderen zich in een groep anders zullen gedragen dan thuis. Wij hebben hierin niet alleen een signalerende rol maar werken ook graag samen met ouders in het belang van het kind. Het uitgangspunt dat wij hierbij altijd voor ogen houden is de ontwikkeling en het welbevinden van het kind.

3.1 Contact met ouders

Binnen kinderdagverblijf De Regenboog vinden wij goede communicatie en openheid erg belangrijk. We praten graag met ouders over de opvoeding en we delen onze ervaringen en kennis. Het is fijn als ouders zich vertrouwd voelen en bespreekbaar maken wat zij belangrijk vinden. Hier maken wij tijd voor; we luisteren naar ouders, leren van de feedback en delen de zorgen. Wij staan voor een open en eerlijke manier van contact waarbij wederzijds respect ons basis uitgangspunt is. Een groot deel van het contact met ouders vindt plaats tijdens de dagelijkse breng- en haalmomenten. Daarnaast hebben wij ook een aantal zaken aanvullend geregeld dat we tegemoetkomen aan de wensen en behoeften van ouders met betrekking tot informatie en medezeggenschap.

We betrekken ouders bij de tweede leefwereld van het kind:

- Het kinderdagverblijf is een ontmoetingsplaats voor ouders met andere ouders. Wij nodigen ouders graag uit en staan open voor nieuwe ideeën omtrent de activiteiten op het kinderdagverblijf.
- Als er een nieuw kind komt, maken we dit aan kinderen en ouders van de groep bekend door een aankondiging op de deur. Hierdoor ervaren het nieuwe kind en de ouders dat ze welkom zijn.
- Aangezien natuur centraal staat, worden ouders betrokken bij het onderhoud van de tuin en organiseren we doe-dagen samen buiten.
- De ouders van het jarige kind, of een kind dat afscheid neemt, zijn van harte welkom om dit samen met ons te vieren op de groep of in de tuin.
- We besteden wisselend aandacht aan de jaarlijks terugkerende feesten. Elk jaar maken we afwisselende keuzes in wat we samen vieren zoals Kerstmis, Sinterklaas, Pasen, de seizoenen, ouderavonden, tuindagen, de Nationale Voorleesweek of Sint Maarten. Tijdens de feesten hebben ouders alle gelegenheid om elkaar te ontmoeten. Ieder jaar is er een zomerfeest voor alle kinderen en ouders.
- We versturen periodiek nieuwsbrieven waarin we informatie geven en verzoeken doen tot meedenken.
- Daarnaast helpen ouders met het organiseren van activiteiten en feesten.
- De notulen en de vergaderingen van de oudercommissie zijn openbaar.

Kennismakingsgesprek

Voor de start op ons kinderdagverblijf is er altijd een kennismakingsgesprek. Hoe we hier vorm aan geven, lees je terug onder het kopje 'emotionele veiligheid'.

Oudergesprekken

Wij bieden ouders minimaal éénmaal per jaar een oudergesprek aan over de ontwikkeling en het welbevinden van hun kind. Hiervoor gebruiken we de KIJK! registratie, waarin verscheidene onderwerpen aan bod komen. Verslagen van deze gesprekken bewaren we in een persoonlijk dossier. Ouders kunnen dit dossier altijd inzien en kunnen dit mee krijgen bij het verlaten van het kinderdagverblijf. Wanneer er zorgen zijn over een kind, maken we een aparte afspraak voor een oudergesprek. Ook kunnen de ouders ten allen tijden zelf een gesprek aanvragen.

Vaste mentor

Ieder kind heeft een vaste mentor; dit is een pedagogisch medewerker, die werkt op de groep van het kind en specifiek de ontwikkeling van het kind volgt. De mentor bespreekt de ontwikkeling van het kind met de ouders. Tevens is de mentor aanspreekpunt voor de ouders bij vragen over de ontwikkeling en welbevinden van het kind.

Bij de Regenboog heeft de mentor de volgende taken:

- Elk kind wordt gekoppeld aan een vaste pm'er, dit is haar of zijn mentor;
- Ouders worden tijdens het kennismakingsgesprek geïnformeerd welke pedagogisch medewerker de mentor van hun kind is;
- De mentor volgt de ontwikkeling van het kind dit doet zij middels de KIJK! observatiemethode;
- De mentor bespreekt periodiek de ontwikkeling van het kind met de ouders. Dit is gekoppeld aan de registraties van de KIJK! observatiemethoden en de gesprekken hierover zijn als het kind 10 maanden, 22 maanden, 34 maanden en 38 maanden is.
- De mentor is verantwoordelijk voor het invullen van het Amsterdams Uniform Overdrachtsformulier in kader doorgaande lijn naar basisschool en BSO. Dit formulier wordt meegegeven aan de ouders, zodat deze op de basisschool overhandigd kan worden.

3.2 De ontwikkeling volgen

Zoals beschreven volgt ieder kind zijn eigen natuurlijke ritme in zijn ontwikkeling. Alle IJsterk kinderdagverblijven werken met een kindvolgsysteem om de ontwikkeling van de kinderen structureel te volgen en vast te leggen. We werken met de 'KIJK! light methode'. Deze is afgeleid van de KIJK! methode. Het is een observatie instrument waarmee het ontwikkelingsverloop van kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar op diverse ontwikkelingsgebieden en over langere tijd kan worden geobserveerd en geregistreerd. In het systeem staat aangegeven wat de ontwikkelingslijnen op een bepaalde leeftijd zijn; je kunt dus snel zien of een kind de 'normale' ontwikkelingslijn volgt, voor loopt of achter loopt in een ontwikkelingsgebied. Inzicht in de ontwikkeling helpt ons om de activiteiten gericht aan te bieden aansluitend bij de ontwikkelingsfasen van de kinderen. De KIJK! methode hanteren we zowel voor de baby's als voor de peuters. Bij de baby's zijn er minder ontwikkelingsgebieden, die geregistreerd moeten worden. Zo registreren we bij de peuters aanvullend de zelfredzaamheid, ontwikkelende geletterdheid en gecijferdheid. Om medewerkers te ondersteunen in het werken met KIJK! Worden de pm'ers regelmatig ge-coached aan de hand van video-interactie begeleiding door de pedagogisch coach.

De registraties zijn gekoppeld aan het oudergesprek. We gaan uit van vier registratiemomenten gedurende de periode dat het kind op het kinderdagverblijf is;

- Als het kind 10 maanden is;
- Als het kind 1 jaar en 10 maanden is;
- Als het kind 2 jaar en 10 maanden is;
- Als het kind 3 jaar en 10 maanden is. De gegevens uit KIIJK! kunnen in overleg met ouders ook gebruikt worden in het overdrachtsformulier in het kader van een doorgaande lijn van basisschool naar bso.

Doorgaande lijn

In het kader van de doorgaande lijn werkt IJsterk Kinderdagverblijven met een overdrachtsformulier. Met toestemming van de ouders kunnen we daarmee de ontwikkeling van het kind blijven volgen en overdragen aan het basisonderwijs en de bso. Hierbij werken wij met het Uniform Amsterdams Overdrachtsformulier. Dit formulier is ontwikkeld door de gemeente Amsterdam, speciaal voor kinderdagverblijven en peuterspeelzalen. Omdat de Regenboog niet gekoppeld is aan een specifieke basisschool, maar kinderen naar verschillende basisscholen in de buurt gaan, is er niet met elke basisschool een samenwerking. Ouders krijgen het Amsterdams Overdrachtsformulier mee om door te geven aan de school van hun keuze.

Zorgen om een kind

De pedagogisch medewerkers zien veel kinderen en kennen de onderlinge verschillen. De één is snel met alles, de ander ontwikkelt in een rustiger tempo en dat is prima. Het komt soms ook voor dat er zorgen zijn over de ontwikkeling en/of het welbevinden van een kind. Tijdens de groepsoverleggen, die worden gehouden met de manager en de pedagogisch medewerkers, bespreken wij de ontwikkeling van kinderen. Zijn er zorgen, dan zullen wij deze altijd delen met de ouders. Wij staan voor open communicatie en transparantie. Samen met de ouders zoeken we naar de beste aanpak voor het kind. Het is mogelijk om hierbij een coach in te schakelen indien noodzakelijk en gewenst. Onderstaande instantie kunnen we met toestemming van ouders raadplegen om te overleggen of informatie in te winnen. We volgen hierbij altijd de stappen uit de meldcode.

Wij werken samen met

- Het consultatiebureau
- Het Ouder-Kind-Centrum (OKC)
- Okido voor extra begeleiding bij zorgkinderen
- Veilig thuis wanneer wij de meldcode moeten raadplegen
- Basisscholen in de buurt
- Organisatie zoals vermeld op de sociale kaart van de meldcode

Hoofdstuk 4. Structuur die houvast biedt

Om een heldere structuur te waarborgen werken we met vaste rituelen, een vaste dagindeling, een vaste groeps grootte, een vaste groepsindeling en een vaste stamgroep. Onderstaand volgt een korte beschrijving van hoe wij hier vorm aan geven en welke afwijkingen op de vaste structuren wij hanteren.

4.1 Vaste rituelen en dagindeling

Er is een vaste dagindeling op de groepen. Zo zijn er vaste eet- en slaapmomenten en vaste spel- en activiteitenmomenten. Dit geeft de kinderen structuur; het draagt bij aan herkenning en zelfvertrouwen en dit vergroot het gevoel van veiligheid van de kinderen doordat ze weten waar ze aan toe zijn. Op de babygroepen volgen we het eigen ritme van de kleine baby's. De grotere kinderen in de babygroep volgen al meer het ritme van de groep. Een vaste dagindeling met een herkenbare structuur sluit aan bij de behoefte

aan emotionele veiligheid van jonge kinderen. Pedagogisch medewerkers bereiden de kinderen gedurende de dag voor op wat er gaat komen. Bijvoorbeeld door aan te geven dat er over een paar minuten opgeruimd gaat worden zodat ze kunnen gaan eten. We betrekken de kinderen ook bij de structuur van de dag, door gezamenlijk op te ruimen, te helpen de maaltijd voor te bereiden etc. Hierdoor dragen wij bij aan het gevoel van autonomie van de kinderen en creëren we emotionele betrokkenheid.

Net zoals een vaste dagindeling kinderen herkenning en veiligheid en daardoor zelfvertrouwen geeft, geldt dit ook voor rituelen. In dit kader zijn er steeds terugkerende en veelal dagelijkse rituelen die de kinderen samen doen op de groep. Denk hierbij aan het ritueel gebruik van liedjes om een overgangsmoment aan te kondigen zoals vaste liedjes voor het eten, opruimliedjes, afscheidsliedjes. Ook hebben we veel rituelen gericht op de natuur. Hierbij kan je denken aan rituelen zoals plantverzorging (watergeven, dode blaadjes weghalen, verpotten) of de buitenruimte schoonhouden (bijvoorbeeld door samen te vegen en op te ruimen of het zand weer terug in de zandbak te doen). Deze rituelen bieden veel gelegenheden tot samenwerken en leren kinderen op een verantwoordelijke manier voor hun omgeving te zorgen.

Jaarlijks doen we mee aan de Nationale Voorleesweek, de Kinderboekenweek, de Nationale Modderdag en Sintmaarten. Andere grote activiteiten die we jaarlijks vieren, soms in het bijzijn van de ouders, zijn bijvoorbeeld het Paasontbijt, het Zomerfeest of Kerstmis. Deze feesten vieren we met vaste elementen waar het voorspelbaar voor de kinderen maakt. Een ander mooi voorbeeld is ons afscheidsritueel wanneer kinderen vier jaar worden en de Regenboog verlaten om naar de basisschool te gaan. We nemen dan gezamenlijk afscheid. We gaan dan met alle kinderen en medewerkers naar de hal, zingen samen voor de vierjarige en geven de hem allemaal een afscheidskusje of handje. Zo leren kinderen omgaan met afscheid nemen.

4.2 Groepsindeling en -grootte

De Regenboog werkt met horizontale groepen. Dat betekent dat kinderen van dezelfde leeftijd en ontwikkelingsfase in één groep zitten. Dit is een bewuste keuze. We kunnen hiermee onze kinderen maximaal aandacht geven en zo goed mogelijk aansluiten op de ontwikkelingsfase van het kind. Elke groep heeft drie vaste pedagogisch medewerkers.

Kinderdagverblijf de Regenboog heeft zeven groepen, verdeeld over 3 clusters.

- Drie babygroepen in de leeftijd van 0 tot 18-24 maanden. De babygroepen zijn Violet, Rood en Roze.
- Drie dreumes-peutergroepen in de leeftijd van 18 maanden tot 4 jaar. De Peutergroepen zijn de groepen Blauw, Groen, Oranje.
- Een peutergroep in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Dit is peutergroep Geel.

De babygroepen hebben maximaal 8 kinderen per groep in de leeftijd van 0 tot maximaal 2 jaar. Er werken drie vaste pm'ers op de groep waarvan er dagelijks twee aanwezig zijn. De drie dreumes-peutergroepen hebben maximaal 13 kinderen in de leeftijd van 1,5 tot 4 jaar met twee pm'ers per dag en drie vaste pm'ers week. De peutergroep Geel heeft 16 kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar met twee pm'ers per dag en drie vaste pm'ers week. Voor de berekening van de inzet van het aantal leidsters gebruiken wij '1ratio' om ervoor te zorgen dat wij altijd voldoende pedagogisch medewerkers inzetten.

Vaste stamgroep

De kinderen op de regenboog zitten in een vaste stamgroep. Een vaste stamgroep betekent dat kinderen verblijven in dezelfde ruimte en in dezelfde groep. De kinderen komen op vaste dagen, net als de pedagogisch medewerkers. Dit vormt een rustige, veilige basis voor het kind. Op een aantal momenten laten we deze vaste stamgroep los en werken we groep overstijgend. Dit is op de volgende momenten:

- Tijdens de pauzes van de pedagogisch medewerkers is er soms een open-deuren-beleid.
- Bij het buiten spelen; de groepen kunnen op hetzelfde tijdstip gebruik maken van de buitenruimte en een paar kinderen uit een groep kunnen spelen met de groep die buiten is.
- Tussen 13.00 uur en 15.00 uur slapen alle peuters bij elkaar in de slaapkamer. De kinderen die opblijven spelen in groepjes samen. Afhankelijk van het aantal kinderen, verdelen we ze over twee of drie groepjes om rustig te kunnen spelen of we doen activiteiten in het kader van het drie-plus programma voor de oudere peuters.
- Bij afwezigheid van de pedagogisch medewerkers van de eigen groep door bijvoorbeeld een verlofdag of ziekte, kan het voorkomen dat de kinderen op de stamgroep van de buurgroep worden opgevangen tussen 7.30 uur en 9.30 uur. Uiteraard wordt voldaan aan de beroepskracht-kind-ratio.
- Tijdens een groep overstijgende activiteit, zoals een theatervoorstelling of spelactiviteit. Maar ook bij het ophalen van het eten uit de keuken, het wegbrengen van de was en andere klusjes mogen de kinderen mee en gaan van de groep af. Op de gangen mogen de kinderen spelen met de auto's. Er is dan altijd toezicht van een van de pedagogisch medewerkers.

Incidenteel kunnen kinderen tijdelijk in een andere stamgroep worden geplaatst, in dat geval zullen wij ouders altijd schriftelijk via het ouderportaal om toestemming vragen. Er wordt hierbij te allen tijde voldaan aan de beroepskracht-kind ratio en we overschrijden het maximum aantal kinderen per groep nooit. Dit komt bijvoorbeeld voor wanneer:

- Ouders een extra dag, of service dag willen maar er geen plaats is op de eigen stamgroep.
- Wanneer er nog geen plek is op de eigen stamgroep en het kind tijdelijk (gedeeltelijk) op een andere stamgroep wordt geplaatst.
- Wanneer door ziekte of verlof van de eigen pedagogisch medewerkers, kinderen de hele dag opgevangen moeten worden op een andere groep.

4.3 Wennen en de overgang naar een andere groep

Wennen is een belangrijk aspect bij de start op een kinderdagverblijf. 'Een goede start is het halve werk', dat is ook hoe we kijken naar de start op een nieuw kinderdagverblijf of bij de overgang naar een nieuwe groep. In beide gevallen zal er voldoende ruimte geboden worden om het kind te laten wennen en volgen we hierin de behoefte van het kind. Indien de groepsgrootte het toelaat kan een kind al komen wennen voor de start of plaatsing op de nieuwe groep. Hoe we verder invulling geven aan het wenproces kunt u terug lezen onder het kopje: emotionele veiligheid.

4.4 Inroostering personeel

Beroepskracht-kindratio (BKR)

Bij de inzet van de medewerkers hanteren wij de wettelijke norm pedagogische beroepskracht-kindratio. Op de websites van de kinderdagverblijven staan het aantal groepen, de maximale groepsgrootte en de leeftijdsopbouw van de groepen vermeld. (zie ook www.1ratio.nl).

Vaste gezichten regeling

Het hebben van vaste gezichten op een groep is een wettelijk vereiste binnen de kinderopvang. Als er volgens de beroepskracht-kindratio (BKR) twee medewerkers zijn vereist, dan zijn er maximaal twee vaste gezichten per baby. Voor kinderen van 1 jaar en ouder zijn dat er maximaal drie. We werken met een vast rooster. In de roosters zorgen wij ervoor dat er vaste gezichten worden ingezet. Indien wij tijdelijk geen vast gezicht in kunnen zetten door ziekte, verlof of vakantie dan zorgen wij dat dit niet langer dan vier weken zal zijn. Anders zorgen wij voor een vervangend vast gezicht op de groep. Als wij voor een kortere periode van het vaste gezichten criterium afwijken, zullen wij de volgende stappen doorlopen:

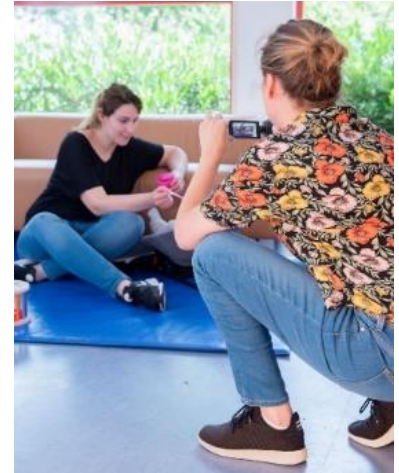
- Stap 1: Nagaan of de afwezige vertrouwde beroepskracht/vaste gezicht vervangen kan worden door een andere vertrouwde beroepskracht/bekend gezicht.
- Stap 2: Nagaan of er een beroepskracht van de aangrenzende groep beschikbaar is.
- Stap 3: Nagaan of er een vaste invalkracht beschikbaar is.

Als er geen vast gezicht aanwezig kan zijn zorgen wij ervoor dat toch de emotionele veiligheid en stabiliteit op de groep geborgd wordt. We doen dit door ervoor te zorgen dat er altijd een andere vertrouwde medewerker of stagiaire aanwezig is die de kinderen goed kent. Indien mogelijk voegen we groepen samen zodat er met een vast gezicht van de aangrenzende groep gewerkt kan worden. Daarnaast zorgen we ervoor dat de kinderen het vertrouwde dagritme aangeboden krijgen. We zorgen er ook voor dat de invalkracht van informatie wordt voorzien over de groep. We doen dit naast een mondelinge overdracht ook door middel van een 'informatieflyer' die aanwezig is op de kinderdagverblijven. De informatieflyer informeert de invalkrachten over belangrijke zaken en rituelen van het kinderdagverblijf en bevat verwijzingen naar belangrijke kind specifieke informatie.

Hoofdstuk 5. Professionalisering

5.1 Personeel en scholing

Alle pedagogisch medewerkers beschikken over een diploma dat vereist is voor het werken in de kinderopvang, conform de CAO Kinderopvang. Ook hebben alle medewerkers, stagiaires én invalkrachten een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en staan zij ingeschreven in het Landelijk Register Kinderopvang. De sector kinderopvang werkt met een beroepscode waar alle medewerkers zich aan dienen te houden. Binnen het kader van de deskundigheidsbevordering van onze medewerkers organiseren wij regelmatig bijeenkomsten voor ons personeel. Door het aanbieden van cursussen, workshops of trainingen houden we de kennis en deskundigheid van onze medewerkers actueel en bieden wij verdieping. Onze vaste medewerkers zijn geschoold conform alle wet- en regelgeving zoals bijvoorbeeld: BHV, kinder- EHBO-certificaat, 0-2 jarige scholing en de pedagogisch coaching. Per locatie kijken we naast de wettelijke basisscholing naar actuele behoefte, wensen en noodzaak voor aanvullende scholing.

Ook deskundige professionals van buitenaf ondersteunen ons. Als tijdens het groepsoverleg blijkt dat de pm-ers ondersteuning nodig hebben met het begeleiden van de kinderen, kunnen wij advies vragen bij naaste collega's of bij de andere organisaties waarmee wij samenwerken zoals vermeld staat in de sociale kaart van de meldcode.

Daarnaast werkt IJsterk met een pedagogische coach. Deze coach zorgt voor het verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de werkzaamheden en professionele ontwikkeling van de pm'ers. De coach begeleidt en traint medewerkers bij de dagelijkse werkzaamheden. Tevens is de pedagogisch coach opgeleid tot VIB'er (Video Interactie Begeleider) en maakt hier gebruik van om de pedagogisch medewerkers te coachen.

Groepsbesprekingen en vergaderingen

Op geregelde basis vinden er op iedere groep, groepsbesprekingen plaats tussen de pedagogisch medewerkers en de locatiemanager. Zij bespreken bijzonderheden in het groepsproces, opvallend gedrag bij kinderen, de onderlinge samenwerking en de structuur op de groep. Deze geregelde besprekingen dragen bij aan open communicatie en tijdig signaleren van knelpunten of bijzonderheden. Daarnaast zijn er teamvergaderingen waarvoor alle teamleden uitgenodigd worden en minimaal 4x per jaar plaatsvinden. In eerste instantie bespreken we hier beleidsmatige veranderingen of bijzonderheden. Daarnaast komen er diverse (inhoudelijke)onderwerpen aan bod die zowel organisatie breed als binnen het team spelen. Tevens maken we gebruik van de digitale nieuwsflits om tussentijds actualiteiten te delen.

5.2 Stagiaires

We werken graag met stagiaires. Op die manier brengen we onze ervaring en kennis in om toekomstige pedagogisch medewerkers op te leiden. Een stagiaire handelt volgens de visie en het beleid van IJsterk Kinderdagverblijven, specifiek van locatie de Regenboog. Zij houden zich aan de regels en afspraken. Stagiaires zitten in een leerproces en worden boventallig ingezet, dus niet in plaats van de pm'ers. In het kort hebben de stagiaires de volgende taken:

- Doet mee aan taken binnen het kinderdagverblijf, zowel pedagogische,

- verzorgende als huishoudelijke taken;
- Bedenkt activiteiten en voert opdrachten uit in het kader van de opleiding.
- Stagiaires mogen een aantal taken niet zelfstandig uitvoeren zoals flessen klaar maken, kinderen alleen naar bed brengen, medicijnen geven, alleen naar buiten gaan met een groepje kinderen en/of alleen op de groep zijn met de kinderen.

De stagebegeleider is verantwoordelijk voor het opleiden van de stagiaire in de beroepspraktijk en levert informatie over de voortgang van het leerproces aan de manager en aan de opleider. Zij voert, conform de richtlijnen van de opleiding, begeleidingsgesprekken, waarbij o.a. de opdrachten van de opleiding worden besproken, als ook het functioneren op de groep. Het volledige beleid staat beschreven in het BPV-plan (Beroeps Praktijk Vorming) en in het beleid 'Taken en verantwoordelijkheden rond stagiaires' van IJsterk Kinderdagverblijven. Als een stagiaire in het tweede jaar van haar studie is en een goede inzet, verantwoordelijkheid en overzicht op de groep heeft getoond, willen we haar graag de mogelijkheid bieden om als inval te werken. Dit gaat in overleg met de stagebegeleider, de manager en de stagiaire zelf. Als de stagiaire als inval wordt ingezet, mag zij de dagelijkse overdracht met de ouders doen en alle zorgtaken voor die dag op zich nemen. Uiteraard werkt zij die dag met een gediplomeerde pedagogisch medewerker. Zolang de stagiaire nog in opleiding is, mag zij niet zelfstandig medicijnen toedienen. In dat geval geeft de ervaren pedagogisch medewerker een medicijn aan een kind.

5.3 Oudercommissie en advies

We proberen ons kinderdagverblijf steeds mooier en beter te maken. Dat doen wij met ondersteuning van onze actieve oudercommissie. Wij hechten grote waarde aan de participatie van ouders. Via de oudercommissie hebben ouders invloed op het gevoerde beleid. Wettelijk gezien heeft de oudercommissie adviesrecht op verschillende onderwerpen zoals het pedagogisch beleid, voedingsaangelegenheden, veiligheid en gezondheid. De oudercommissie mag zowel gevraagd als ongevraagd advies geven op deze punten. Meer hierover kunt u lezen in het 'Medezeggenschapsreglement oudercommissie' van IJsterk. In de oudercommissie is in principe uit elke groep één ouder vertegenwoordigd. Naast de formele medezeggenschap speelt de oudercommissie een onmisbare rol bij het organiseren van feestjes en uitstapjes.

5.4 Borging van kwaliteit en veiligheid

Het vierogen beleid

Voor het kinderdagverblijf is het vierogenprincipe wettelijk verplicht. Dit houdt in dat er altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren. Dat betekent dat een beroepskracht nóóit alleen is met één of meerdere kinderen, binnen of buiten, zonder dat iemand haar kan zien of horen gedurende de dag. Op ons kinderdagverblijf de Regenboog zijn de deuren van alle groepen voorzien van ramen. Daarnaast zijn er 'kijkraampjes' die de mogelijkheid bieden om vanuit de hal de groepen in te kijken. De slaapkamers zijn eveneens voorzien van een raampje. Zodra de pedagogisch medewerkers de baby's naar bed brengen, wordt de babyfoon aangezet. Bij de peutergroepen maken wij naast de babyfoons ook gebruik van de slaapdienst om het vierogen beleid na te leven. Tijdens het laatste half uur van de dag maken wij gebruik van babyfoons om elkaar te kunnen 'horen'. Wij hanteren een open cultuur in het aanspreken op elkaars gedrag en omgang met de kinderen en lopen regelmatig bij elkaar naar binnen. Door de inzet van leerlingen, een groepshulp, een kok, een manager op locatie en een kunstenaar zijn er veel extra paar ogen.

Veiligheid, gezondheid & Hygiëne

Ieder kinderdagverblijf heeft een beleidsplan 'Veiligheid en Gezondheid'. In dit beleidsplan beschrijven wij hoe wij omgaan met de fysieke veiligheid, gezondheidsrisico's en sociale veiligheid. Onderwerpen zoals; grensoverschrijdend gedrag, 4-ogenprincipe, achterwacht regeling, omgang met kleine en grote risico's, worden in het beleidsplan beschreven. Jaarlijks worden de onderwerpen besproken en/of onder de aandacht gebracht bij het team. Ieder jaar voert onze locatie een risico-inventarisaties uit. Hierbij wordt geïnventariseerd welke risico's er voor de kinderen zijn en welke maatregelen er genomen dienen te worden om deze te verminderen. De manager bespreekt jaarlijks de bevindingen met de oudercommissie.

Ongevallen

Om de veiligheid van uw kind zo goed mogelijk te waarborgen zijn er regels opgesteld voor de pedagogisch medewerkers en voor kinderen onderling. Op een kinderdagverblijf waar kinderen met elkaar spelen, kan soms iets mis gaan. Mocht er ondanks alles, toch wat gebeuren dan raadplegen wij de opgeleide Bhv'er en/of de huisarts van het kind. Vanzelfsprekend wordt u zo snel mogelijk op de hoogte gebracht en overleggen wij met u of u in de gelegenheid bent om advies aan een deskundige te vragen en/of uw kind op te halen/bij te staan. Alle ongevallen worden door ons vastgelegd en besproken.

Calamiteiten

Kinderdagverblijf de Regenboog opent om 7.30 uur. Op 3 groepen ontvangen de pedagogisch medewerkers de eerste kinderen op. Om 8.00 uur openen de pedagogisch medewerkers van andere groepen. Het kinderdagverblijf sluit om 18.30 uur. Er zijn dan altijd nog minimaal 2 pedagogisch medewerkers aanwezig, ook al zijn de kinderen van één groep al allemaal opgehaald. In geval van calamiteiten zijn er dus altijd minimaal twee volwassenen aanwezig. De manager zal in de meeste gevallen ook aanwezig zijn. Is de manager er niet, dan wordt zij en/of de achterwacht gewaarschuwd door het personeel en is de achterwacht of manager in 15 minuten aanwezig in het pand. Als de manager op vakantie is, wordt er een achterwacht aangewezen. Dit is een collega-manager van IJsterk Kinderdagverblijven.

Bij ziekte van kinderen

Wij handelen volgens het protocol omtrent ziektebeleid. Wij bellen ouders als we merken dat hun kind 'anders is dan anders' en overleggen wat de beste situatie voor het kind is. Als er een besmettelijk ziekte heerst of er is een kind ziek, dan hangen we de regels bij kinderziektes op de groep; zo zijn ouders geïnformeerd en de richtlijnen zijn op die manier ook inzichtelijk.

IJsterk Handboek

Wij werken met een IJsterk Handboek waarin het beleid, de werkinstructies en formulieren van IJsterk Kinderdagverblijven staan beschreven. Enkele voorbeelden hiervan zijn: het toedienen medicijnen en homeopathische middelen, richtlijnen bijzondere activiteiten en uitstapjes, veilig slapen en inbakeren van jonge kinderen, richtlijnen omgaan met persoonsgegevens, afnemen extra dagen kinderopvang en de behandeling van klachten. Het Handboek, de risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid en de uitgebreide map met het protocol kindermishandeling liggen ter inzage in kantoor. De onderstaande richtlijnen liggen ter inzage op groepen:

1. Schema en taakverdeling hygiëne, basisregels hygiëne, gezondheid en veiligheid.
2. Meldcode en protocol kindermishandeling en huiselijk geweld.
(een verkorte versie op de groep en een uitgebreide map op kantoor)
3. Sociale kaart (telefoonnummers bij ziekte, ongevallen en calamiteiten).
4. Instructies voor de invalskrachten.

Tot slot

Het beleidsplan is een dynamisch document en wordt jaarlijks bijgesteld op de beleidsaanpassingen die gedaan worden op de werkvloer, als gevolg van wijzigingen in de Pedagogische Visie IJsterk (overkoepelend beleidsplan) of in de wet- en regelgeving. Deze wijzigingen worden ter advies aan de oudercommissie voorgelegd.

Heeft u, als ouder, na het lezen van dit pedagogisch beleid nog vragen dan beantwoorden de manager en/of pedagogisch medewerker(s) ze graag.

Namens het team wensen wij de kinderen en ouders een plezierige tijd toe bij kinderdagverblijf de Regenboog!

BIJLAGE:

Drie-uurs regeling per 1 juli 2023

Binnen IJsterk kinderdagverblijven hebben een openstelling van 11 uur. Dit betekent dat wij volgens de drie uursregeling onze kinderdagverblijven drie uur per dag, per groep mogen afwijken van de beroepskracht-kindratio. (BKR)

Hieronder leest u hoe wij op kinderdagverblijf de Regenboog afwijken van de BKR.

Ons rooster ziet er als volgt uit:

Diensten	Aantal medewerkers met deze dienst.	Bijzonderheden
7.30 - 16.30 uur	4	(VV) van ieder cluster 1 en 1 pm-er van Violet
8:00 -17:00 uur	3	(V) van ieder cluster 1
9:00 -18:00 uur	3	(L) van ieder cluster 1
9:30 -18:30 uur	4	(LL) van ieder cluster 1 en 1 pm-er van Violet

Conform dit rooster wijken wij op 4 momenten af van de BKR namelijk:

1. Tijdens pauzetijd tussen 13:00 -15:00 uur hebben alle medewerkers een half uur pauze, als er 2 medewerkers op de groep staan wijken wij 1 uur af. (2 pauzes van 0,5 uur) daarbij heeft maximaal de helft van het aantal beroepskrachten tegelijk pauze. Wij hebben voor deze tijd gekozen omdat er dan veel kinderen slapen en het daardoor rustiger is op de groep.
2. Aan het begin van de dag wijken wij tussen 7:30 uur en 9:30 uur ongeveer 1 uur af van de BKR.
3. Aan het eind van de dag wijken wij tussen 16:30 -18:30 uur ongeveer 1 uur af van de BKR.
4. Optioneel tijdens groepsoverleggen, wijken wij een half uur af indien daar nog ruimte voor is, doordat we aan het begin of eind van de dag minder afwijken dan 1 uur.

De precieze tijden van afwijking zijn afhankelijk van de tijdstippen waarop de kinderen gebracht en gehaald worden. Wij registreren de breng en haaltijden in Konnect. Wij evalueren ieder half jaar of de duur van de afwijking nog overeenkomt.

Aan het begin en eind van de dag worden groepen in clusters samengevoegd, zodat een medewerker niet alleen staat. Dit is in de ochtend tussen 07.30 tot 8 uur en in de middag van 18 uur tot 18.30. De babygroepen Roze en Rood, de peutergroepen Geel en Oranje en de peutergroepen Groen en Blauw voegen dan samen. De babygroep Violet is een uitzondering maar wel gekoppeld aan peutergroep groen. Zij hebben de combinatie

VV en LL-dienst en openen en sluiten in hun eigen groep. De ouders brengen en halen de kinderen op deze groepen en zijn hieraan gewend waardoor het een veilige en herkenbare situatie voor de kinderen is. Er worden activiteiten aan tafel aangeboden maar kinderen mogen ook vrij spelen. Hierdoor is er voor de kinderen een keuzevrijheid om de rust op te zoeken of met andere kinderen te gaan spelen. Op de momenten dat er wordt samengevoegd zijn er minder kinderen aanwezig doordat kinderen al gehaald zijn of doordat ze nog niet gebracht zijn, hierdoor is een afwijking in de BKR ook goed op te vangen.